

PGZ/...../...../2018

BAJN. OFO. 7. 2018/1

Warszawa 30 października 2018 r.

BARDZO PILNE

Pan
Mirosław Wróblewski
Dyrektor Zespołu Prawa Konstytucyjnego
Międzynarodowego i Europejskiego
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowny Panie Dyrektorze,

działając w imieniu Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A., w odpowiedzi na Pana pismo z dnia 17 października 2018 r. znak: VII.564.59.2018.MM, odnosząc się do wątpliwości prawnych podnoszonych przez Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczących działań Zakładów Chemicznych „Nitro-Chem S.A.” w odniesieniu do dziennikarzy stacji TVN, którzy nie zostali zaproszeni na konferencję prasową zorganizowaną przez ww. Spółkę, tj. art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 1914) oraz możliwości ograniczenia wyrażonej w art. 54 ust. 1 *Konstytucji RP* wolności pozyskiwania i rozpowszechniania informacji, uprzejmie informuję, co następuje.

W art. 4 ust. 1 ustawy – Prawo prasowe, który stanowi, iż przedsiębiorcy i podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych oraz nie działające w celu osiągnięcia zysku są obowiązane do udzielenia prasie informacji o swojej działalności, o ile na podstawie odrębnych przepisów informacja nie jest objęta tajemnicą lub nie narusza prawa do prywatności, określono katalog podmiotów obowiązanych do udzielania tzw. informacji niepublicznej z zakresu swojej działalności oraz wskazano wyjątki od zasady udzielania informacji. Należy jednakże podnieść, iż zasady związane z udzielaniem informacji wskazanych w art. 4 ust. 1 ww. ustawy zostały uregulowane jedynie w sposób szcątkowy. Dlatego też problem udzielania tzw. akredytacji prasowej nie jest aktualnie uregulowany. Pojęcie „akredytacji” jest pojęciem odmiennym od pojęcia „informacji prasowej”, a zatem odmowa udzielenia akredytacji nie jest tożsama z odmową udzielenia informacji prasowej (post. WSA w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2008 r. sygn. akt II SA/Wa 1536/06, ONSAiWSA 2010, nr 1, poz. 13). W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego zawartej w wyroku z dnia 30 października 2008 r. udzielenie akredytacji należy

uznać za uprawnienie organizatora imprezy publicznej do swobodnego wyboru przedstawicieli mediów zainteresowanych udziałem w niej na uprzywilejowanych warunkach (sygn. akt I OSK 955/08, LEX nr 515400). Warto także podkreślić, że Prawo prasowe, nakładając na określone podmioty obowiązek udostępniania dziennikarzom informacji, nie określa równocześnie formy realizacji tej powinności (post. NSA z dnia 25 lipca 2002 r. sygn. akt II SA/Łd 951/02, Lex nr 54825). Ustawowy obowiązek informacyjny nie może także prowadzić do wymuszania na obowiązanych podejmowania nowych zachowań dotyczących ich merytorycznej działalności (wyr WSA w Warszawie z dnia 19 września 2014 r. sygn. akt II Sa/Wa 2238/13 Legalis).

W świetle uzyskanych od Nitro-Chem S.A. informacji, wynika, że Spółka udzieliła dziennikarzom TVN informacji o prowadzonej działalności, bowiem został przez nich przygotowany i wyemitowany na antenie stacji w dniu 13 października 2018 r. materiał prasowy redakcji Superwizjer TVN „Wody skażone trotylem”. Natomiast w dniu 16 października 2018 r. ww. Spółka nie udzieliła dziennikarzom TVN jedynie akredytacji, polegającej na niezaproszeniu i w konsekwencji niewpuszczeniu ich na teren zakładu pracy, tym samym w świetle literalnego brzmienia art. 4 ust. 1 ustawy - Prawo prasowe oraz ukształtowanego na jego gruncie orzecznictwa nie można mówić, w odniesieniu do działań i Nitro-Chem S.A. o uzasadnionych wątpliwościach prawnych.

Odnosząc się z kolei do art. 54 ust. 1 Konstytucji RP, który stanowi, że każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji, należy wskazać, że ww. prawa wolnościowe nie mają charakteru absolutnego i podlegają ograniczeniom wynikającym zarówno z samej Konstytucji, jak i z ustaw. Swoboda wypowiedzi oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji nie może realizować się poza granicami proporcjonalności ograniczeń, wyznaczonymi ze względu na konieczność poszanowania innych praw i wolności konstytucyjnych (wyr. TK z dnia 30 października 2006 r. sygn. akt P 10/06, OTK-a 2006, nr 9, poz. 128). Do wartości tych należy zaliczyć m.in. dobre imię, cześć czy godność.

16 października 2018 r. Nitro-Chem na terenie zakładu pracy zorganizował i przeprowadził konferencję prasową, aby odnieść się do nieprawdziwej i naruszającej dobra osobiste Spółki publikacji redakcji TVN. Wobec uzasadnionych wątpliwości, co do rzetelności i obiektywności przekazywanych przez stację informacji, władze Spółki podjęły decyzję o niezaproszeniu dziennikarzy TVN na konferencję prasową. Było to podyktowane również chęcią zapobieżenia dalszej eskalacji konfliktu oraz zapewnienia możliwie spokojnego przebiegu konferencji prasowej, bez udziału przedstawicieli osób, które ten konflikt wywołały. Ograniczenie możliwości pozyskania informacji przez dziennikarzy TVN wynikało,

z potrzeby działania w interesie Spółki i dążenia do zaniechania działań naruszających jej wartości konstytucyjne, tj. dobra osobiste.

Z kolei brak możliwości zadawania pytań na konferencji wynikał z formy konferencji przyjętej przez Spółkę, która miała na celu krótkie i zwięzłe przedstawienie faktów oraz odniesienie się do insynuacji zawartych w materiale prasowym TVN. Należy jednak podkreślić, że Nitro-Chem nie uchylał się od obowiązku udzielenia prasie informacji o swojej działalności, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy – *Prawo prasowe*, o ile informacje te nie stanowiły tajemnicy przedsiębiorstwa lub nie stanowiły informacji poufnej. Ponadto zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym z dnia 3 listopada 2015 r.* (Dz.U. z 2015 r. poz. 1871, z późn. zm.) Spółka jest podmiotem o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym. Spółka udziela również informacji na temat swojej działalności każdorazowo po otrzymaniu stosownego wniosku od dziennikarza lub redakcji.

W ocenie PGZ S.A. w opisaney przez Rzecznika Praw Obywatelskich sytuacji nie doszło do ograniczenia prawa dziennikarza do pozyskiwania informacji o działalności Spółki określonego w ustawie – *Prawo prasowe*, jak również wolności pozyskiwania i rozpowszechniania informacji. Konferencja prasowa została zorganizowana z inicjatywy władz Nitro-Chem S.A. w celu przedstawienia opinii publicznej, za pośrednictwem mediów, informacji dotyczącej działalności Spółki, w związku z publikacją nieprawdziwych, niepotwierdzonych i niezgodnych z rzeczywistością informacji w materiale prasowym TVN. Działanie Nitro-Chem nie stanowiło również ograniczenia prawa do pozyskiwania informacji, skoro jedynie dziennikarze jednej redakcji – TVN S.A., z uzasadnionych, wyżej wskazanych przyczyn, nie zostali zaproszeni na konferencję.

Jedynie informacyjnie pragnę nadmienić, że Zakłady Chemiczne Nitro-Chem S.A. pozwem z dnia 22 października 2018 r. wystąpiły przeciwko TVN S.A. oraz autorom reportażu Superwizjer TVN „Wody skażone trotylem” do Sądu Okręgowego w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy przy ul. Czerniakowskiej 100 w Warszawie o zaniechanie działań naruszających dobra osobiste Spółki oraz usunięcie skutków naruszenia tych dóbr.

